

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»

Кафедра «Кримінальне, цивільне та міжнародне право»
(найменування кафедри, яка відповідає за дисципліну)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан юридичного факультету

проф. Юрій ФІЛЕЙ

« 30 » 08 2024 року

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 16 Криміналістичне забезпечення виявлення та розслідування злочинів
(шифр за відповідною освітньою програмою та назва навчальної дисципліни)

освітня програма (спеціалізація) Правоохоронна діяльність
(назва освітньої програми (спеціалізації))

спеціальність 262 Правоохоронна діяльність
(код і найменування спеціальності)

галузь знань 26 Цивільна безпека
(код і найменування галузі)

ступінь вищої освіти Бакалавр
(назва ступеня вищої освіти)

2024 рік

Програма навчальної дисципліни Криміналістичне забезпечення виявлення та розслідування злочинів
(назва навчальної дисципліни)

спеціальності 262 Правоохоронна діяльність
(код і найменування спеціальності)

освітня програма (спеціалізація) Правоохоронна діяльність
(назва освітньої програми (спеціалізації))

Розробник (и): Назаренко П.Г., доцент кафедри «Кримінальне, цивільне та міжнародне право»,
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

к.ю.н., доцент;
Десєв М.В., доцент кафедри «Кримінальне, цивільне та міжнародне право», к.ю.н., доцент

Програма погоджена:

Завідувач кафедри

«Кримінальне, цивільне та міжнародне право»

Гарант освітньої програми

Тетяна ЛЕОНЕНКО
(ім'я прізвище)

21.08. 2024

Дмитро ШИЯН
(ім'я прізвище)

30.08. 2024

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету
(найменування факультету)

Протокол від « 30 » 08 20 24 року № 1

Голова науково-методичної комісії

Юрій ФЛЕЙ
(ім'я прізвище)

30.08. 2024

1. Опис навчальної дисципліни

Загальна характеристика

Обов'язковий освітній компонент	
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	26 Цивільна безпека
Спеціальність	262 Правоохоронна діяльність
Обмеження щодо форм навчання	Без обмежень

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів	3	
Модулів	2	-
Змістових модулів	2	-
Семестр	5	5
Загальна кількість годин	90	
з них аудиторних:	28	6
<i>лекції</i>	14	4
<i>практичні</i>	14	2
<i>лабораторні</i>	-	-
<i>семінарські</i>	-	-
з них самостійної роботи:	62	84
Занять на тиждень	2	6
Індивідуальні завдання		
Форма контролю	екзамен	
Курсова робота (проєкт) (загальний обсяг)	-	

2. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є засвоєння здобувачами вищої освіти знань щодо вміння застосування ними новітніх техніко-криміналістичних засобів і методів збирання й дослідження доказів, останніх досягнень криміналістичної техніки, можливостей комп'ютерної техніки та комп'ютерних технологій, автоматизованих баз даних для розслідування певних видів (груп) кримінальних правопорушень та ефективного і результативного проведення окремих слідчих дій, передусім слідчого огляду, обшуку, слідчого експерименту та інших.

3. Завдання вивчення дисципліни

Завдання забезпечення викладання й вивчення курсу з метою всебічної підготовки висококваліфікованих спеціалістів-юристів, які володіють основами теоретичних знань і практичними навичками їх застосування у професійній діяльності.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити: (перелік компетентностей та програмних результатів навчання).

Компетентності, що полегшують засвоєння дисципліни:

СК1. Усвідомлення функцій держави у сфері правоохоронної діяльності, способів та механізмів реалізації цих функцій.

СК2. Здатність здійснювати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері правоохоронної діяльності.

Програмні результати навчання, що полегшують засвоєння дисципліни:

РН5. Розробляти тексти, документи з питань професійної діяльності, вільно спілкуватися українською та іноземною мовами.

РН10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

РН13. Знати і розуміти вимоги законодавства, здійснювати кваліфікацію адміністративних та кримінальних правопорушень, грамотно оформлювати процесуальні документи, що використовуються під час провадження у справах про адміністративні та кримінальні правопорушення, застосовувати превентивні та примусові поліцейські заходи.

РН15. Працювати самостійно та в команді при виконанні службових (посадових) обов'язків та під час розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері правоохоронної діяльності.

Дисципліна, вивчення якої має передувати дисципліні: Оперативно-розшукова діяльність.

5. Характеристика навчальної дисципліни

Інтегральна компетентність: здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Фахові компетентності:

СК3. Здатність до критичного мислення та системного аналізу правових явищ.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.

СК5. Здатність визначати придатні для юридичного аналізу факти, систематизувати одержані результати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК8. Здатність ефективно застосовувати сучасну техніку та інформаційні технології, використовувати технічні засоби, спеціалізовані інформаційно-пошукові системи, бази та банки даних, а також відповідне програмне забезпечення для захисту прав і свобод людини, власності, суспільних відносин від протиправних посягань.

СК11. Здатність визначати особу правопорушника, аналізувати кількісні та якісні показники злочинності.

СК13. Здатність застосовувати криміналістичну техніку, оперативно-технічні засоби, у тому числі при проведенні оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій.

СК16. Здатність забезпечувати кібербезпеку, економічну та інформаційну безпеку держави, об'єктів критичної інфраструктури.

СК17. Здатність забезпечувати охорону державної таємниці та працювати з носіями інформації з обмеженим доступом.

Очікувані програмні результати навчання:

РН3. Розуміти та професійно застосовувати понятійний апарат права та правоохоронної діяльності.

РН4. Формулювати і перевіряти гіпотези, виокремлювати юридично значущі факти, виявляти причинно-наслідкові зв'язки в діях і явищах для прийняття оптимального рішення в конкретних ситуаціях.

РН5. Розробляти тексти, документи з питань професійної діяльності, вільно спілкуватися українською мовою.

РН7. Взаємодіяти із суб'єктами забезпечення публічної (громадської) безпеки і порядку, а також здійснювати комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності.

РН8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах, аналізувати і оцінювати її для повного та всебічного встановлення обставин, необхідних для виконання професійних завдань.

РН21. Організовувати та здійснювати заходи щодо дотримання режиму секретності та захисту інформації.

PH22. Оцінювати оперативну (бойову) обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати їх розвиток, застосовувати тактичні методи превентивного та силового втручання для запобігання та припинення правопорушень, усунення загроз внутрішньому безпековому середовищу, державному суверенітету та територіальній цілісності держави, у тому числі у взаємодії з іншими уповноваженими на це органами та громадою.

PH23. Здійснювати заходи з виявлення, запобігання, припинення та документування правопорушень, пов'язаних зі збройною агресією рф проти України, через законодавче забезпечення прав і свобод громадян, які знаходяться на окупованих територіях, правове забезпечення протидії колабораціонізму, відновлення правосуддя, підвищення рівня сприйняття закону населенням.

1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні засади криміналістичного забезпечення досудового розслідування.

Тема 1. Поняття науково-методичного та криміналістичного забезпечення досудового розслідування.

Досудове розслідування як одна із стадій кримінального процесу.

Слідчий та його процесуальний статус.

Поняття та зміст науково-методичного забезпечення досудового розслідування.

Зміст та поняття криміналістичного забезпечення досудового розслідування.

Тема 2. Актуальні проблеми криміналістичної тактики.

Поняття тактики розслідування.

Тактичний прийом, тактична операція, тактична комбінація.

Поняття та сутність слідчої ситуації. Планування розслідування.

Етапи розслідування. Подолання протидії розслідуванню.

Тема 3. Особливості підготовки та тактики проведення окремих слідчих (розшукових) дій.

Поняття слідчих (розшукових) дій.

Система гласних та негласних слідчих (розшукових) дій.

Підготовка та тактика огляду місця події.

Підготовка та тактика слідчого експерименту.

Підготовка та тактика пред'явлення для впізнання.

Підготовка та тактика обшуку.

Підготовка та тактика допиту.

Підготовка та тактика призначення експертиз.

Підготовка та тактика проведення негласних слідчих (розшукових) дій.

Змістовий модуль 2. Загальні питання використання криміналістичної техніки в діяльності слідчого.

Тема 4. Актуальні проблеми криміналістичної методики.

Поняття криміналістичної методики та її структура.

Завдання криміналістичної методики.

Принципи криміналістичної методики.

Джерела криміналістичної методики.

Загальні положення криміналістичної методики.

Окремі положення криміналістичної методики.

Загальні (типові) криміналістичні методики розслідування злочинів.

Тема 5. Особливості методики планування при розслідуванні злочинів та основні його завдання.

Поняття та зміст планування розслідування.
 Принципи планування розслідування.
 Поняття слідчої версії.
 Планування розслідування в умовах очевидності та неочивідності.

Тема 6. Поняття засобів криміналістичної техніки, які застосовуються в діяльності слідчого та загальні питання їх застосування.

Поняття технічний засобів, що використовуються слідчим.
 Види та класифікація технічних засобів.
 Суб'єкти використання криміналістичної техніки.
 Нормативно-правове регулювання та принципи використання криміналістичної техніки.
 Форми застосування криміналістичної техніки.
 Основні галузі криміналістичної техніки та їх коротка характеристика.
 Технічні засоби профілактики.

Тема 7. Класифікація науково-технічних засобів, які використовуються слідчим в процесі кримінального провадження.

Поняття та види технічних засобів, які використовуються під час слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій.
 Особливості застосування технічних засобів під час окремих слідчих (розшукових) дій.
 Особливості застосування технічних засобів під час окремих негласних слідчих (розшукових) дій.
 Оцінка значення інформації, зафіксованої технічними засобами, про хід та результати слідчих (розшукових), негласних слідчих (розшукових) дій.
 Напрями використання інформації про хід та результати слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій під час досудового розслідування.

3. Структура навчальної дисципліни

№ п/п	Зміст модулів	Всього	Л	СЗ	СР
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ № 1. Теорія криміналістики та криміналістична техніка.					
1.	Тема 1. Поняття науково-методичного та криміналістичного забезпечення досудового розслідування.	16	2	6	8
2.	Тема 2. Актуальні проблеми криміналістичної тактики.	16	2	6	8
3.	Тема 3. Особливості підготовки та тактики проведення окремих слідчих (розшукових) дій.	16	2	6	8
Разом за модуль № 1		48	6	6	24

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ № 2. Криміналістична тактика.					
4	Тема 4. Актуальні проблеми криміналістичної методики.	13	2	2	9
5	Тема 5. Особливості методики планування при розслідуванні злочинів та основні його завдання.	13	2	2	9
6	Тема 6. Поняття засобів криміналістичної техніки, які застосовуються в діяльності слідчого та загальні питання їх застосування.	13	2	2	9
7	Тема 7. Класифікація науково-технічних засобів, які використовуються слідчим в процесі кримінального провадження.	13	2	2	9
Разом за модуль № 2		52	8	8	36
Всього		90	14	14	60

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Поняття науково-методичного та криміналістичного забезпечення досудового розслідування.	2
2.	Тема 2. Актуальні проблеми криміналістичної тактики.	2
3.	Тема 3. Особливості підготовки та тактики проведення окремих слідчих (розшукових) дій.	2
4.	Тема 4. Актуальні проблеми криміналістичної методики.	2
5.	Тема 5. Особливості методики планування при розслідуванні злочинів та основні його завдання.	2
6.	Тема 6. Поняття засобів криміналістичної техніки, які застосовуються в діяльності слідчого та загальні питання їх застосування.	2
7.	Тема 7. Класифікація науково-технічних засобів, які використовуються слідчим в процесі кримінального провадження.	2

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	денна	заочна
1.	Тема 1. Поняття науково-методичного та криміналістичного забезпечення досудового розслідування.	8	12
2.	Тема 2. Актуальні проблеми криміналістичної тактики.	8	12
3.	Тема 3. Особливості підготовки та тактики проведення окремих слідчих (розшукових) дій.	8	12
4.	Тема 4. Актуальні проблеми криміналістичної методики.	9	12
5.	Тема 5. Особливості методики планування при розслідуванні злочинів та основні його завдання.	9	12
6.	Тема 6. Поняття засобів криміналістичної техніки, які застосовуються в діяльності слідчого та загальні питання їх застосування.	9	12
7.	Тема 7. Класифікація науково-технічних засобів, які використовуються слідчим в процесі кримінального провадження.	9	12
Разом		60	84

6. Індивідуальні завдання

1. Предмет, завдання, джерела та засоби криміналістичної тактики.

2. Тактика слідчих (розшукових) дій.
3. Поняття та сутність тактичних прийомів, тактичних комбінацій, тактичних операцій.
4. Поняття та зміст слідчої ситуації, тактичного рішення слідчого, тактичного ризику.
5. Поняття і сутність криміналістичної версії, класифікація криміналістичних версій.
6. Стадії, методи побудови та перевірки версій.
7. Зміст організації розслідування, його принципи та рівні реалізації.
8. Зміст планування розслідування, вимоги до різних видів планів.
9. Поняття, завдання та принципи огляду.
10. Види огляду, їх характеристика.
11. Загальні засади проведення огляду.
12. Огляд місця події. Етапи, стадії та методи огляду місця події.
13. Фіксація ходу і результатів огляду.
14. Поняття, завдання, види обшуку.
15. Підготовка до проведення обшуку.
16. Етапи та тактичні особливості проведення обшуку.
17. Фіксація результатів обшуку.
18. Поняття, сутність, види та принципи допиту.
19. Поняття, сутність та завдання одночасного допиту двох чи більше вже допитаних осіб.
20. Підготовка до допиту.
21. Загальні положення тактики допиту.
22. Фіксація ходу та результатів допиту.
23. Поняття, мета, сутність та види пред'явлення для впізнання.
24. Підстави та умови пред'явлення для впізнання.
25. Підготовка до пред'явлення для впізнання.
26. Особливості організації робочого етапу окремих видів пред'явлення для впізнання.
27. Фіксація ходу та результатів пред'явлення для впізнання.
28. Поняття, зміст та мета слідчого експерименту.
29. Підготовка до слідчого експерименту.
30. Види слідчого експерименту та загальні тактичні положення його проведення.
31. Фіксація ходу і результатів слідчого експерименту.
32. Призначення і проведення судових експертиз.

7. Методи навчання, форми та методи оцінювання

Методи навчання. Інтерактивні методи: відповіді на запитання й опитування думок здобувачів вищої освіти, аналіз історій і ситуацій, дискусії, дебати, мозковий штурм, відпрацювання навичок, ігрове перевтілення. Активні методи: моделювання професійної діяльності. Інноваційні методи: компетентнісний, заняття – інсценування. Заняття на основі інформаційно-комунікаційних технологій. Наочні методи: зображення, фотографії, відеоролики, ребуси.

Практичні методи: вправи, творчі роботи (написання статей і тез доповідей).
Методи дистанційного навчання.

Форми оцінювання. Форми поточного оцінювання: виступи на практичних заняттях. Оцінювання самостійної роботи: перевірка індивідуальних завдань, захист реферату, презентації. Форма модульного оцінювання: письмова контрольна робота. Модульне оцінювання складається з поточного оцінювання та модульного контрольного оцінювання. Форма підсумкового семестрового оцінювання: екзамен.

Методами оцінювання є: усний контроль (усне опитування), письмове, тестове, графічне, програмоване оцінювання, практична перевірка, а також методи самоконтролю та самооцінки.

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Поточне тестування та самостійна робота										Підсумковий контроль (середнє арифметичне)					Підсумковий тест (екзамен)					Середнє арифметичне				
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					100					100					100				
T1	T2	T3	PK1	T4	T5	T6	T7	PK2																
33	33	33	100	25	25	25	25	100																

T1, T2 ... T7 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання

Пояснення	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
позитивні оцінки	60–100	60–100	зараховано
незадовільні оцінки	1–59	1–59	не зараховано

9. Політика курсу

Під час навчання студенти зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності:

- самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю;
- дотримуватися норм законодавства про авторське право;
- приймати активну участь у навчальному процесі;
- не запізнюватися на заняття, не пропускати заняття без поважних причин;
- самостійно і своєчасно вивчати матеріал пропущеного заняття;
- давати достовірну інформацію про результати власної навчальної діяльності.
- бути терпимим і доброзичливим до однокурсників та викладачів.

10. Методичне забезпечення

1. Силабус навчальної дисципліни «Криміналістичне забезпечення виявлення та розслідування злочинів» для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» / Укл. П.Г. Назаренко. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. – 9 с.

2. Тексти (конспект) лекцій з дисципліни «Криміналістичне забезпечення виявлення та розслідування злочинів» для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» / Укл. П.Г. Назаренко. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. – 90 с.

3. Програма навчальної дисципліни «Криміналістичне забезпечення виявлення та розслідування злочинів» для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» / Укл. П.Г. Назаренко. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. – 13 с.

4. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Криміналістичне забезпечення виявлення та розслідування злочинів» для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» / Укл. П.Г. Назаренко. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. – 18 с.

5. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Криміналістичне забезпечення виявлення та розслідування злочинів» для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» / Укл. П.Г. Назаренко. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. – 16 с.

6. Методичні рекомендації до контрольних робіт з дисципліни «Криміналістичне забезпечення виявлення та розслідування злочинів» для студентів заочної форми навчання спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» / Укл. П.Г. Назаренко. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. – 14 с.

11. Перелік навчальної, наукової та довідкової літератури

1. Криміналістика: підручник: у 2 т. Т.1 / [В.Ю. Шепітько, В.А. Журавель, В.О. Коновалова та ін.]; за ред. В.Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. 456 с.

2. Криміналістика: підручник: у 2 т. Т.2 / [В.Ю. Шепітько, В.А. Журавель, В.О. Коновалова та ін.]; за ред. В.Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. 328 с.

3. Криміналістика: підручник./В.В. Пяковський, Ю.М. Чорноус, А.В. Іщенко, О.О. Алексєєв та ін. К.: «Центр учбової літератури», 2016. 544 с.

4. Криміналістика у питаннях та відповідях : Навчальний посібник [Текст] / [А.В. Іщенко, В.В. Пяковський, А.В. Самодін, Ю.М. Чорноус та ін.]. К. : ТОВ «Видавництво «Центр учбової літератури», 2016. 118 с.

5. Криміналістика : підручник / [В. В. Пяковський, Ю. М. Чорноус, А. В. Самодін та ін.] ; за заг. ред. В. В. Пяковського. – 2-ге вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 752 с.

6. Криміналістика : підручник : у 2 т. / [В. Ю. Шепітько, В. А. Журавель, В. О. Коновалова та ін.] ; за ред. В. Ю. Шепітька. – Харків : Право, 2019. Т. 1. 456 с.

7. Удовенко, Ж. В. Криміналістика: конспект лекцій / Ж. В. Удовенко; за заг. ред. В. І. Галагана. К. : Центр учбової літератури, 2016. 320 с.

8. Криміналістична техніка, тактика і методика : навчальний посібник / В. В. Копча, Н. В. Копча. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. 286 с.

9. Пряхін Є. В. Криміналістичні засоби та методи розслідування кримінальних правопорушень : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 164 с.

12. Рекомендовані інформаційні джерела

1. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України // <http://www.rada.gov.ua/>
2. Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України
<http://www.kmu.gov.ua/control/>
3. Офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України // <http://www.mon.gov.ua/>
4. Офіційний веб-сайт Верховного Суду України // <http://www.scourt.gov.ua/>
5. Офіційний веб-сайт Вищого Господарського Суду України // <http://vgsu.arbitr.gov.ua/>
6. Офіційний веб-сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського // <http://www.nbuv.gov.ua/>